PROVINCIE UTRECHT

AO Ruimte/LG

17 november 2026

Klimaatakkoord 2019 – naast bodemdaling remmen nu ook CO2 reduceren (wettelijke basis)

Ongeveer een derde van de provincie Utrecht bestaat uit veengrond. Deze gronden hebben last van bodemdaling en zij stoten broeikasgassen uit.

Welke doelen hebben we:

- Bodemdaling remmen voor een houdbaar watersysteem
- Broeikasgassen terugdringen om klimaatverandering tegen te gaan.

Twee doelen: één oplossing → **grondwaterstanden verhogen**

Ook bij de hogere (grond)waterstanden blijven we oog houden voor het toekomstperspectief van de agrarische sector.

Verminderen CO2 uitstoot en remmen bodemdaling

Hoe willen we grondwaterstanden verhogen?

- Doorgaan met de aanleg van waterinfiltratiesystemen (vrijwillig)
- Sterker sturen op kleinere drooglegginge (overheidssturing)
- Benutten slimme plekken voor verdere vernatting (koppelkansen) - transitiegebieden

Vasthouden aan
Regionale Veenweide Strategie!

Wat nemen we mee uit de zienswijzen van het UPLG?

- Zorg of er voldoende ruimte blijft voor maatwerk in gebieden
- Zorg wat de impact is van verhogen grondwaterstanden op bedrijfsvoering
- Zorg over effecten zijn van peilverhoging op andere opgaven

- Onduidelijkheid over rollen overheden
- Onduidelijkheid over welke vorm van sturing
- Onduidelijkheid rond veenweidelandbouw

Opdracht Taskforce Veenweide – huiswerk!

- **Opdracht:**
  - Geborgde aanpak opleveren gericht op 2035
  - **Sturing en prioritering** opleveren (instrumentarium & JFF)
- **Doel:** Versnellen in de uitvoering met **geborgde aanpak:** met “stok achter de deur”
- **Samenstelling:**
  - Provincie, Waterschappen, enkele gemeenten en LVVN
- **Status van de Taskforce:**
  - Niet besluitvormend en ieder vanuit eigen bevoegdheden

Gebieden kunnen van start en hoeven niet te wachten!

Alle veengronden werken toe naar verhogen grondwaterstanden

Daar waar je kansen ziet, niet wachten met bijv. aanleg WIS-sen

De Taskforce werkt in stappen toe naar geborgde aanpak

4 december 2025
- Contouren Plan van Aanpak
- Verkennend gesprek prioritering

16 april 2026
- Bespreking tussenresultaten werkgroepen

11 juni 2026
- Voortgang en bestuurlijke dilemma's

22 september 2026
- Afrondende bespreking resultaten werkgroepen

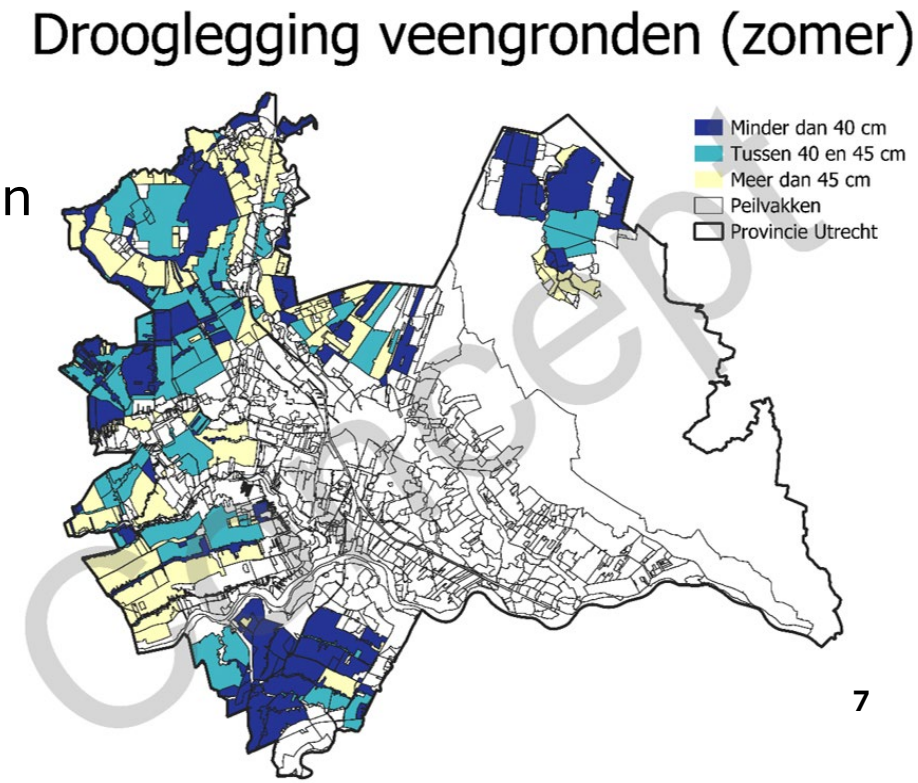
20 november 2026
- Bespreking concept geborgde aanpak

Februari 2027
- Afsluitende bijeenkomst, presentatie eindresultaten

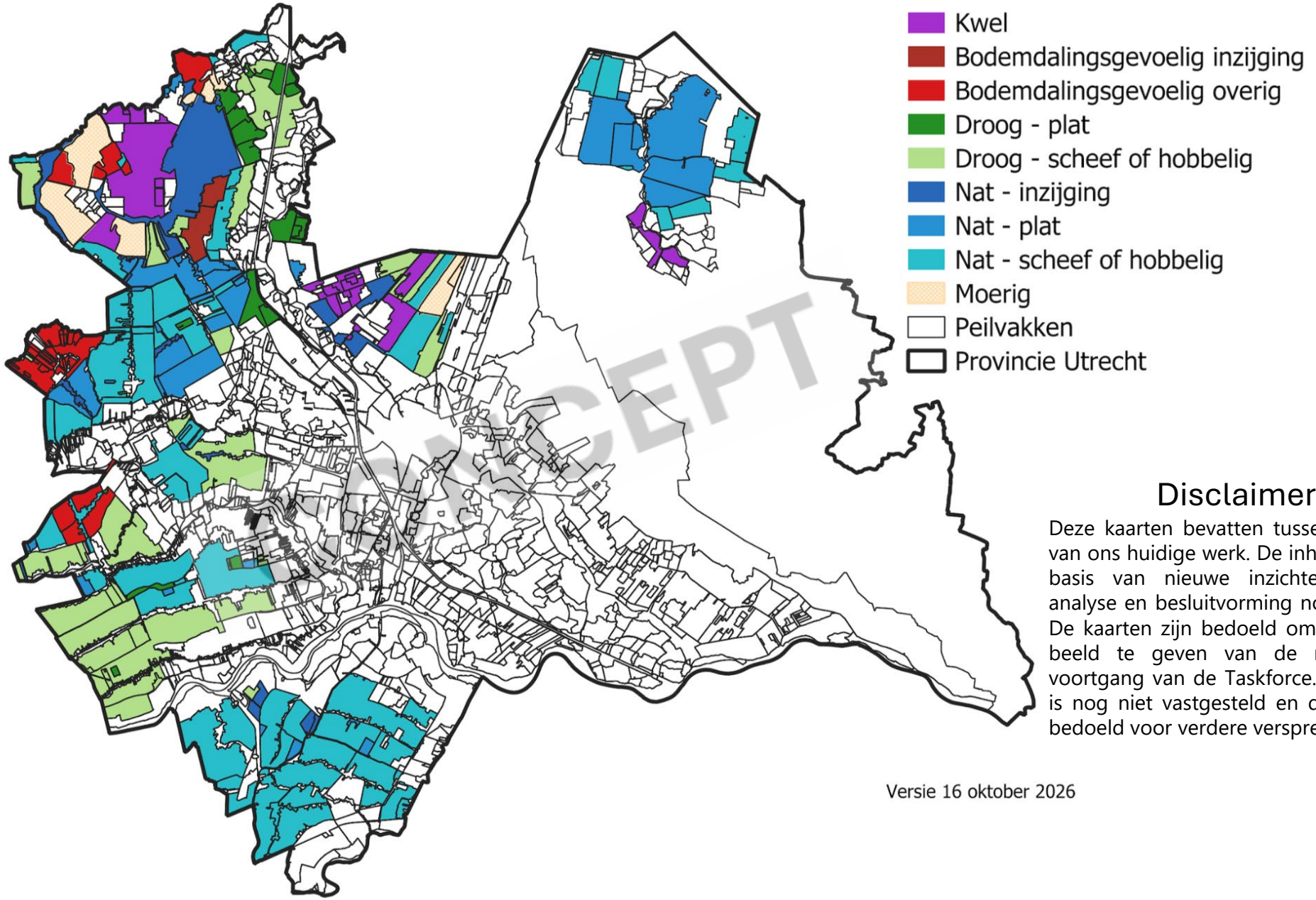
Werkgroep 1 - Joint fact finding (met hydrologen)

Doel:

- **Analyse water- en bodemsysteem** per gebiedstype
- **Redeneerlijn bouwen voor prioritering / differentiatie**
- **Differentiatie**: maatregelen per gebiedstype: handelingsperspectieven en strategie middellange en lange termijn.
- **Prioritering**: de middelen en capaciteit voor maatregelen en gebiedsprocessen zijn beperkt.

Indeling peilvakken per typologie

Disclaimer

Deze kaarten bevatten tussenresultaten van ons huidige werk. De inhoud kan op basis van nieuwe inzichten, verdere analyse en besluitvorming nog wijzigen. De kaarten zijn bedoeld om een eerste beeld te geven van de richting en voortgang van de Taskforce. De inhoud is nog niet vastgesteld en daarom niet bedoeld voor verdere verspreiding.

Versie 16 oktober 2026

Werkgroep 2 - instrumentarium (met juristen)

Hoe kunnen we als overheden sturen op droogleggingen?

- Een geborgde aanpak vraagt om juridische verankering
- Breed palet aan routes onderzoeken - beleidsarm
- Eén van de routes is veenweidelandbouw

Peilbesluit, peilfixatie, instructieregels	Omgevingsbeleid Activiteitenregels	Projectbesluit
Omgevings-waarden (zoals KRW)	Bottom-up (bijv. via KV's)	Subsidies

Altijd meerdere overheden nodig!
Dit vraagt verankering in een interbestuurlijk programma

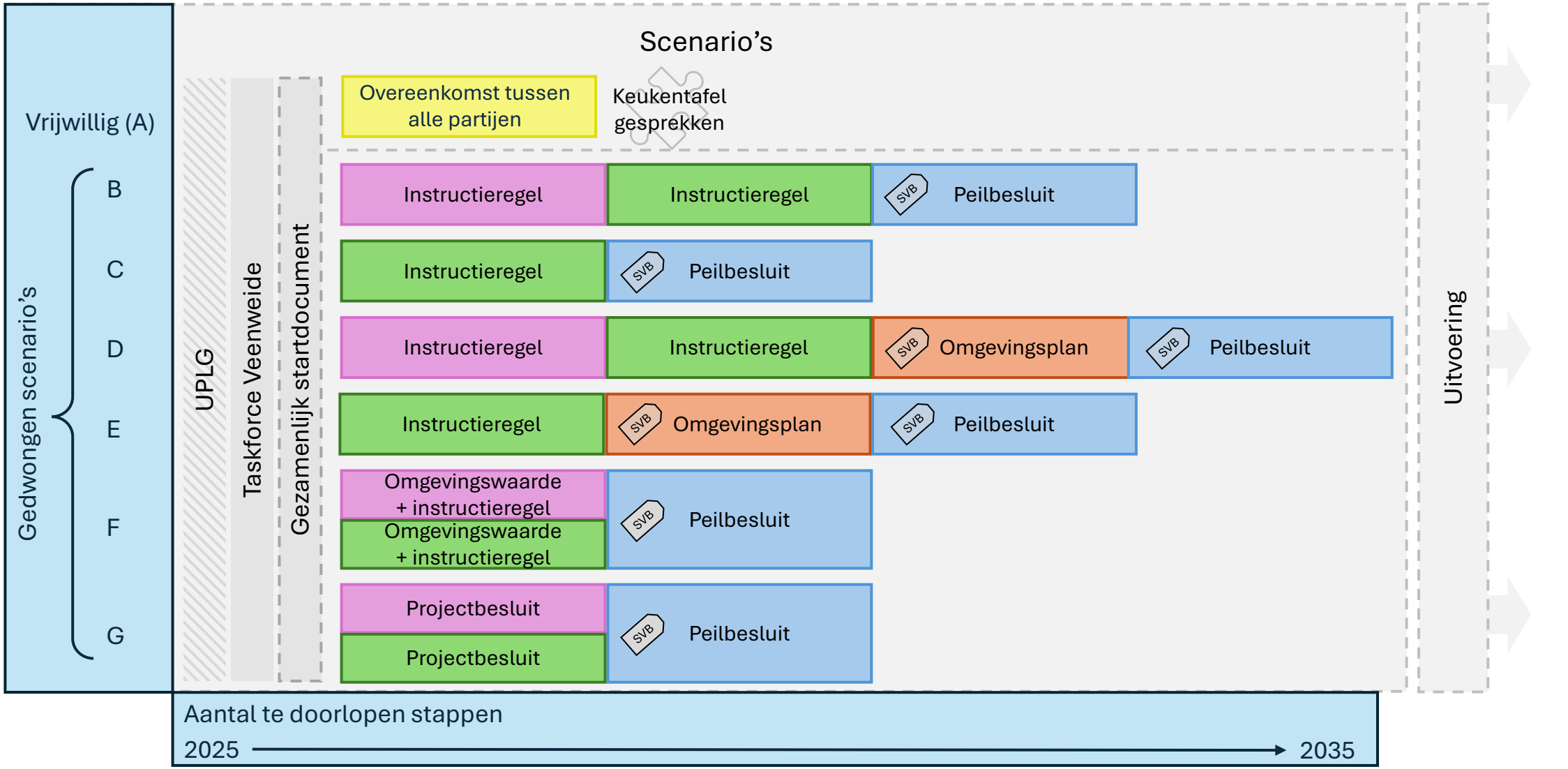

Praatplaat scenario's juridisch instrumentarium werkgroep Instrumentarium

4 (meest voorkomende) **juridische instrumenten**
1. Privaatrechtelijke instrumenten (A)
2. Instructieregels (B t/m E)
3. Omgevingswaarden (F)
4. Projectbesluit (G)

Conclusies
- Allemaal lange tijdsduur
- Nadeelcompensatie dragen we samen
- B Overal bestuurlijk lef nodig
- Altijd meerdere overheidslagen betrokken
- Invulling instrument bepaalt mate van sturing
- % Bredere belangenafweging, geen 100% garantie op voldoende doelbereik

Rijk | Gemeente | Provincie | Waterschap
SVB Schadeveroorzakend besluit

Hoe en wanneer betrekken van gemeente

Nu (2025 – 2026)	Q1 2027 en verder	Q3 start?
Nu eerst **huiswerk** (provincie, waterschappen en inbreng aantal gemeente)	Kwartiermakers fase **gezamenlijk programma** waterschappen en provincie, Gemeenten ook?!	**Gezamenlijk programma draaien**

Hoe kunnen we jullie hier in betrekken?

Vragen?

Hoe werken we toe naar een geborgde aanpak?

